

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
utorkom u 10:15 i četvrtkom u 8:15
amdg.eu → nastava

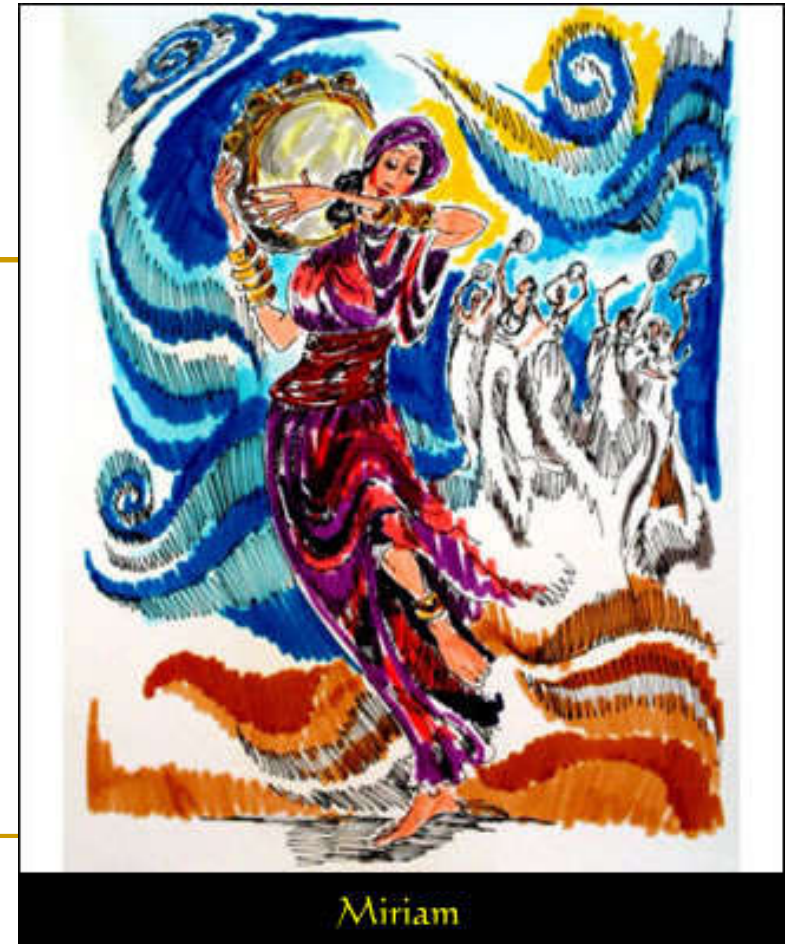
Mirjam

*Proročica
i predvoditeljica*

Izl 15,20s

Br 12

Mih 6,4

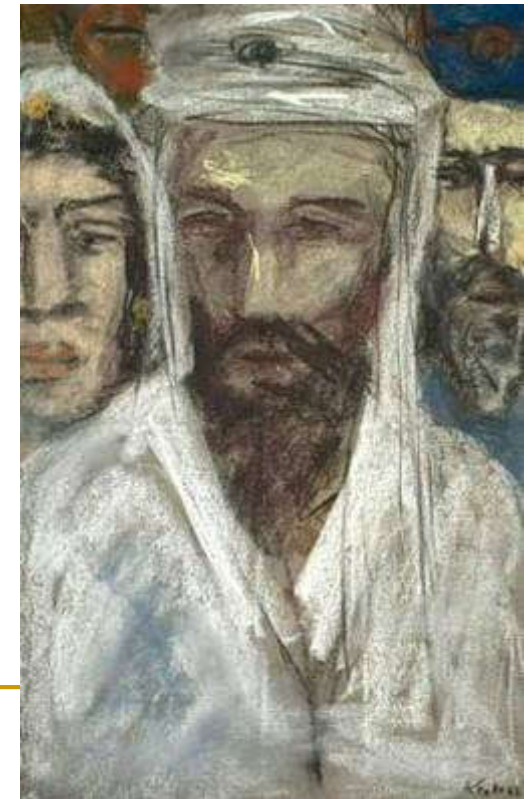
Povijest spasenja

- Kao ime Marije, majke Isusove (Izl 15,20)
- prva נביאה *n^ebi'â*, u Zakonu (v20)
 - “proročica”
- uz središnji događaj u Izl 14
 - Što govori i odakle joj (15,21 usp. 1b)?
- “Slavom se proslavio / zaista se uzvisio ...” (v21 usp. 1b)
- potvrda, pripjev (ענה *'anâ* “odgovoriti”)
 - predvodnička uloga u v20?
- Sve se pridružuju – hebr. “za njom” (v20)
 - Prvi ples u Bibliji
 - novo značenje: “pjevati” u v1.21
- Nalog zajednici “pjevajte” (v21)

Kroz krizu

- Čija sestra (Izl 15,20)?
- **“Aronova”**: liturgijska uloga
 - spašava li brata u Izl 2?
- U važnim djelima bezimeni
- **Obiteljski sukob (Br 12,2)**
- **“Zar je Bog samo Mojsiju govorio”?**
 - Metoda glasine i trača
 - Prešućuju prvi razlog: Kušanka (v1)
 - Kakvo rješenje u Br 12,4?
- **“Vas troje u šator sastanka...”**
 - pred Bogom

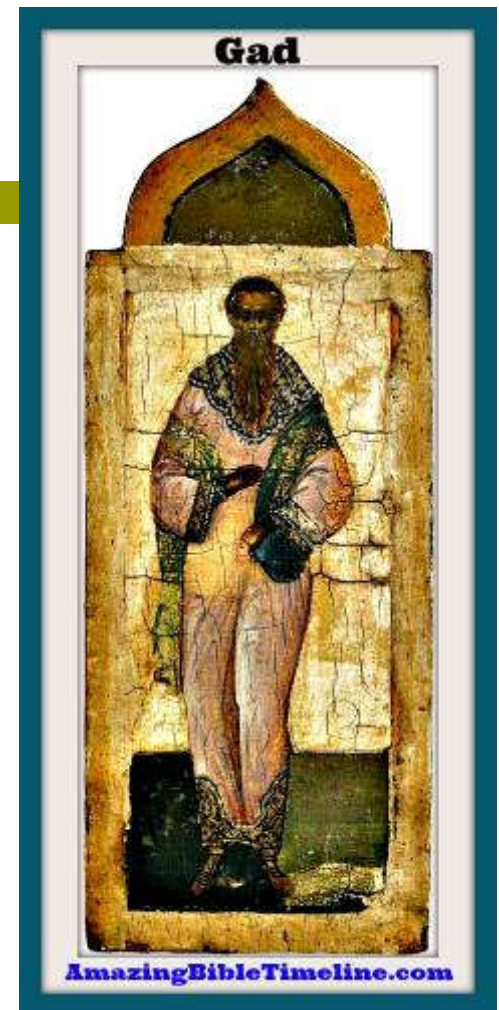
Konačan ishod

- Što kad je pogođena gubom (Br 12,15)?
- Zajednica čeka dok ne ozdravi (v15)
- – sačuvan autoritet
 - Već u Božjoj riječi u 12,6:
- “Javljam se *proroku...*” (v6)
- Mirjam – proročica (Izl 15,20)
 - Što je Mirjam prema Mih 6,4?
- “poslao sam *pred tobom* Mirjam... “ (Mih 6,4)
- Pri izbavljenju *predvoditeljica*
- Poput velikoga spasitelja

Nepoznati prorok Gâd

Davidov mudrac
2 Sam 24 / 1 Ljet 21

Nepoznat, a važan

□ Njegove riječi zabilježene

- 1 Sam 22,5:
- “Idi u Judeju!”
- 2 Sam 24,13 (1 Ljet 21,11s):
- Biraj posljedice: “raspoznavaj i vidi...!”
- 2 Sam 24,18 (usp. 1 Ljet 21,18):
- “Podigni žrtvenik!”

□ Služba? (2 Sam 24,11)

□ *חֹזֵא* *hozæ* vidjelac (KS), vidovnjak (Š.) – onaj koji motri, ima viđenje

- (2 Sam 24,11; 1 Ljet 21,9; 29,29; 2 Ljet 29,25) usp. Am 7,12 (⇔ 1,1)

□ *נָבִיא* (1 Sam 22,5; 24,11)

□ *nabî* – prorok, s kraljem

Davidov popis ratnika

- ❑ **Kraljevska naredba u 2 Sam 24,2:**
- ❑ **Prebrojavanje naroda**
 - oslanjanje na vlastitu veličinu – *ratnici* (24,9)
 - Izvor nakane prema 1 Ljet 21,1:
 - Satan (usp. “protiv” Izraelaca u 2 Sam 24,1)
- ❑ **Prorok (2 Sam 24,11) je odgovor na 24,10 (usp. 24,17s):**
- ❑ **1. kraljeva molitva: “sagriješio sam, oprosti” (2 Sam 24,10; 1 Ljet 21,8)**
 - Proročka služba (2 Sam 24,12 / v10)
 - Idi i reci!
- ❑ **2. kraljeva molitva u 2 Sam 24,17 (1 Ljet 21,17)**
- ❑ **“sagriješio sam” (17) – dođe Gad (18)**
- ❑ **Zašto prorok dolazi prema 1 Ljet 21,18?**
- ❑ **Anđeo ga šalje**
- ❑ **David: “Ja, ne ovce” – pastirski pristup (1 Sam 24,17)**
- ❑ **“tvoj narod” (1 Ljet 21,17)**

Prorok s autoritetom

- Čuva kraljevu slobodu i vlast
 - Božja riječ u 2 Sam 24,12s; 1 Ljet 21,11s
- “Biraj!” (בחר *bahar* 12 / 10)
- Hoćeš li...? (13 / 12)
 - “da ti dođu, ili da budu?”
- Prorok ispituje kralja (13b / 12b):
- “Kakvu riječ da vratim?”
 - zahtijeva kraljevu odgovornost
 - Bog ga šalje
 - Posrednik u komunikaciji (kao Mojsije)
- “Vidi!” (ראה 2 Sam 24,13; 1 Ljet 23,12)
 - Intelektualni napor, procjena (Post 1)

- Uspjeh? (14 / 13)
- Kralj izvršava
- otvoreno o osjećaju
- “muka/stiska”

Kralj – liturg

- ❑ גַּד 2 Sam 24,19; 1 Ljet 21,19
- ❑ Na *Gadovu riječ* – što?
(2 Sam 24,25; 1 Ljet 21,26)
- ❑ Prvi oltar, prve žrtve
- ❑ Gdje? (v16.18 / v15.18
usp. 2 Ljet 3,1)
- ❑ Na zemlji Jebusejca Araune (2 Sam 24,18)
- ❑ Hram na zemlji Jebusejca Ornana (2 Ljet 3,1)
 - Po Gadovoj zapovijedi (2 Ljet 29,25):
 - Leviti-glazbenici u hramu
 - Funkcija hrama prema 2 Sam 24,17 i 1 Ljet 21,16:
- ❑ Molitva (2 Sam) i klanjanje (1 Ljet)
- ❑ Na prorokovu riječ mjesto za hram

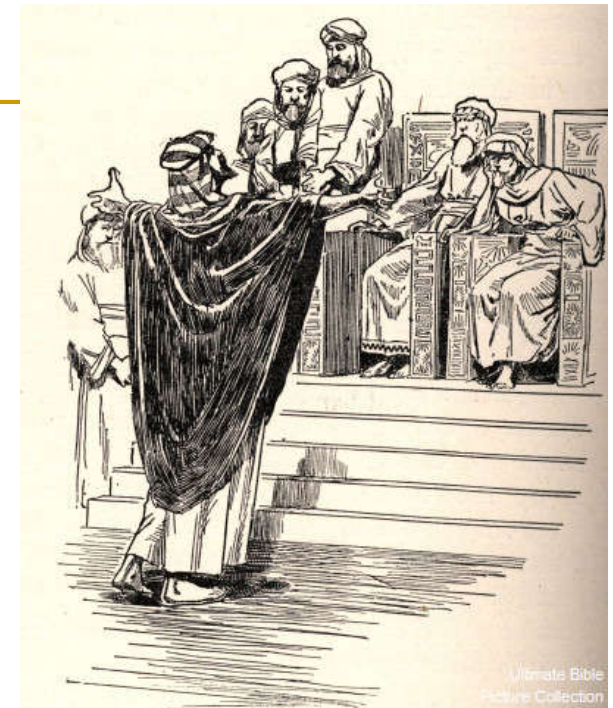
Mihej, sin Jimlin

1 Kr 22,7-28; (2 Ljet 18,7-27)

מיכיהו (⇔ מיכה *mikâ*)

mikajahu

Nepoznat, a važan

- “kao ovce bez pastira” (1 Kr 22,17; Mt 9,36)
- udaren po obrazu (1 Kr 22,24; Iv 18,22)
 - vrijeme proroka Ilije
 - Tri dijela teksta
 - 1 Kr 22,7-12:
- Dva kralja, Sidkijin *performance*
 - 13-18:
- Mihej s poslanikom (13s)
- Kompromis pred kraljem (15s)
- Viđenje, tumačenje (17), ponovljena optužba (18)
 - 19-28:
- Proroštvo (19-23); Trpljenje (24-28)

II PARAL. XVIII.
Regibus et coram binis, Regumque Ministris,
Ora fessit vatis pseudo propheta sacri.
Sic, quae facta luunt alias mendacia, plagis
Limpia veridicos excipit aula viros.
Hier läßt der Dignar einz auf desren Baschen stiegen,
der Fürsten Wahrheit. Lohrt dir, wie sich dieses vomi
do gehts bei Höfen zu. Sie man, sonst strafft die Lügen,
zu schächt man da den Mund der derben Wahrheit heim.

Jedini istinit

- נביא ליהוה (1 Kr 22,7)
- „prorok za Gospodina“
- “jedan muž” איש אחד
‘*iš eḥad* (8) ⇔ (6)
- oko 400 (v6) traže rat
 - Ahabov sud (8):
- “ovaj proriče zlo nada mnoom” (רע *rā* ‘ 8.18)
- Ahab pri svome; rješenje u 3. dijelu (19-28)
 - Naručeni proroci (6.8)?
- “*Gospodar* (אדני) će dati” (6)
- Sidkija sa željeznim rozima: “Ovako govori יהוה” (11)

Prvi i drugi odgovor

- ❑ Mihej odgovara u 1 Kr 22,15:
- **“Uziđi! Pobijedi!
Dat će יהוה u ruku kraljevu.”**
- = ponavlja iz v12
 - ❑ Kraljevo pitanje u v15?
- **Miheju, da pođem...?**
- = **osobno mišljenje**
 - ❑ Novi odgovor u v17:
- **viđenje o ovcama: Izrael**
- **Tumačenje: nema gospodara**
 - ❑ *Šalom* nije zlo (17 ⇔ 18)

Autentično svjedočenje

- **וַיֹּאמֶר יְהוָה (i rekao je יהוה 1 Kr 15,17.20s)**
 - ⇔ Sidkija: “ovako govori יהוה” (v11)
 - ⇔ Ahab: “ovako govori kralj” (v27)
- **Treći odgovor (19-23) – vrsta (19):**
- **Riječ Gospodnja (19) – savjet (KS 5)**
- **2. viđenje: nebeski dvor (19-22)**
 - **Tumačenje (23):**
- **pravo stanje: duh laži v23**
- **kralj na prijestolju (19 ⇔ 10)**
 - **Tko proriče zlo? (רעה *rā'â* v23)**
- **“יהוה navješćuje zlo”**
- **Prorok za koga (28):**
- **“Čujte svi puci!” (28)**

